

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии**

ЛУГОВСКАЯ
Елена Геннадьевна

**МОЛИ-ПЕСТРЯНКИ (LEPIDOPTERA: GRACILLARIIDAE) –
ВРЕДИТЕЛИ ЗЕЛЕННЫХ НАСАЖДЕНИЙ
Г. МИНСКА**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
старший преподаватель
кафедры зоологии
Ф.В. Сауткин

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 46 страниц, 27 рисунков, 1 таблица, 49 источников.
**НАСЕКОМЫЕ, ВРЕДИТЕЛИ, ЗЕЛЕННЫЕ НАСАЖДЕНИЯ,
МИНЕРЫ, МОЛИ-ПЕСТРЯНКИ, ВРЕДНОСТЬ.**

Объект исследования. Насекомые-вредители семейства *Gracillariidae*.

Цель работы. Установление таксономического состава, показателей распространенности и вредности представителей семейства молей-пестрянок (*Lepidoptera: Gracillariidae*) – вредителей древесно-кустарниковых растений зеленых насаждений г. Минска.

Актуальность исследования обусловлена тем, что различные вредители и болезни декоративных растений ежегодно наносят значительный ущерб зеленым насаждениям. При этом минирующие насекомые являются важной экологической группой вредителей, оказывающих значительное влияние на состояние зеленых насаждений в экосистемах.

В работе использовались методы исследования: энтомологические, ботанические (гербаризация), фотофиксации и математические методы обработки полученных данных.

Проведенное исследование показало, что комплекс наиболее часто встречающихся молей-пестрянок, повреждающих древесно-кустарниковые растения в скверах г. Минска, представлен 14 видами (10 видами из подсемейства *Lithocolletinae* и 4 видами *Gracillariinae*).

Наибольшее количество видов молей-пестрянок – 3, отмечено на клене остролистном (*Acer platanoides*). По 2 вида молей-пестрянок повреждают рябины (*Sorbus* spp.), тополя и осину (*Populus* spp.). На липах (*Tilia* spp.), ивах (*Salix* spp.), сиренях (*Syringa* spp.) и каштане конском обыкновенном (*Aesculus hippocastanum*) отмечено по 1 виду молей-пестрянок.

Наибольшей вредностью в зеленых насаждениях скверов г. Минска характеризуется *Cameraria ohridella*. К фитофагам со средними показателями вредности отнесены: осиновая моль-пестрянка (*Phyllonorycter sagitella*), минирующая кленовая моль-пестрянка (*Phyllonorycter acerifoliella*), тополевая моль-пестрянка (*Phyllonorycter comparella*), моль-пестрянка Джоанниса (*Phyllonorycter joannisi*), сиреневая минирующая моль (*Gracillaria syringella*), тополевая моль (*Phyllonorycter populifoliella*), липовая моль-пестрянка (*Phyllonorycter issikii*).

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца: 46 старонак, 27 малюнкаў, 1 табліца, 49 крыніц.

НАСЯКОМЫЯ, ШКОДНІКІ, ЗЯЛЁНЫЯ НАСАДЖЭННІ, МІНЁРЫ,
МОЛІ-СТРАКАТКІ, ШКАДЛІВАСЦЬ.

Аб'ект даследавання. Насякомыя-шкоднікі сямейства *Gracillariidae*.

Мэта працы. Вызначэнне таксанамічнага саставу, паказчыкаў распаўсюджанасці і шкодлівасці прадстаўнікоў сямейства моляў-стракатак (*Lepidoptera: Gracillariidae*) – шкоднікаў драўняна-хмызняковых раслін зялёных насаджэнняў г. Мінска.

Аktуальнасць даследавання абумоўлена тым, што розныя шкоднікі і хваробы дэкаратыўных раслін штогод наносаць значны ўрон зялёным насаджэнням. Пры гэтым мініруючыя насякомыя з'яўляюцца важнай экалагічнай групай шкоднікаў, якія аказваюць значны ўплыў на стан зялёных насаджэнняў у экасістэмах.

У працы выкарыстоўваліся наступныя метады даследавання: энтамалагічныя, батанічныя (гербарызацыя), фотафіксацыі і матэматычныя метады апрацоўкі атрыманых дадзеных.

Праведзенае даследаванне паказала, што комплекс найбольш часта сустракаемых моляў-стракатак, пашкоджваючых драўняна-хмызняковыя расліны ў скверах г. Мінска, прадстаўлены 14 відамі (10 відамі з падсямейства *Lithocolletinae* і 4 відамі *Gracillariinae*).

Найбольшая колькасць відаў моляў-стракатак – 3, адзначана на клёне вастралістым (*Acer platanoides*). Па 2 віды моляў-стракатак пашкоджваюць рабіны (*Sorbus spp.*), таполі і асіны (*Populus spp.*). На ліпах (*Tilia spp.*), вербах (*Salix spp.*), бэзе (*Syringa spp.*) і каштане конскім звычайным (*Aesculus hippocastanum*) адзначана па 1 віду моляў-стракатак.

Найбольшай шкодлівасцю у зялёных насаджэннях сквераў г. Мінска характарызуецца *Cameraria ohridella*. Да фітафагаў з сярэднімі паказчыкамі шкодлівасці аднесены: асінавая моль-стракатка (*Phyllonorycter sagitella*), мініруючая кляновая моль-стракатка (*Phyllonorycter acerifoliella*), таполевая моль-стракатка (*Phyllonorycter comparella*), моль-стракатка Джаанніса (*Phyllonorycter joannisi*), бэзавая мініруючая моль (*Gracillaria syringella*), таполевая моль (*Phyllonorycter populifoliella*), ліпавая моль-стракатка (*Phyllonorycter issikii*).

ABSTRACT

Diploma work: 46 pages, 27 figures, 1 table, 49 sources.

INSECTS, PESTS, GREEN PLANTATIONS, MINERS, PESTER
MOTHES, HARMFULNESS.

Object of study. Pest insects of the family *Gracillariidae*.

Objectivity. Determination of taxonomic consist, prevalence rates and harmfulness of the representatives of *Lepidoptera: Gracillariidae* moths – pests of trees and shrubs at the green plantings in Minsk.

The actuality of the study is due to the fact that various pests and diseases of ornamental plants annually cause significant damage to greenery. At the same time, mining insects are an important ecological group of pests that have a significant impact on the green spaces condition.

We used research methods: entomological, botanical (herbarization), photofixation and mathematical methods of processing the data obtained.

The study showed that the complex of the most common *Gracillariidae* moths damaging trees and shrubs in the Minsk public gardens is represented by 14 species (10 species from the subfamily *Lithocolletinae* and 4 species of *Gracillariinae*).

The largest number of species of moths is 3, noted on the norway maple (*Acer platanoides*). On 2 types of moths damage mountain ashes (*Sorbus spp.*), poplars and aspens (*Populus spp.*). On lindens (*Tilia spp.*), willows (*Salix spp.*), lilacs (*Syringa spp.*), and horse chestnut (*Aesculus hippocastanum*) 1 type of moths are marked.

Cameraria ohridella is the most harmful *Gracillariidae* representative in the green areas of Minsk squares. Phytophages with a medium harmfulness rate are scarce aspen midget (*Phyllonorycter sagitella*), maple midget (*Phyllonorycter acerifoliella*), winter poplar midget (*Phyllonorycter comparella*), Joannis midget (*Phyllonorycter joannisi*), lilac midget (*Gracillaria syringella*), poplar midget (*Phyllonorycter populifoliella*), linden midget (*Phyllonorycter issikii*).